

Östrabo den 15 april

Till kyrkoherdar i Växjö stift

Kristus är uppstånden!

I denna påsktid, som för många kanske känns mer som passionstid, skriver jag till er i förvissning om att Kristus är uppstånden. Ni har gjort ett hårt och gott arbete under den senaste tiden. Ni har tvingats fatta flera svåra beslut på kort tid. De är inte konstigt att några av er känner en sorts ”beslutströtthet”. Jag vill upprepa min önskan att ni ska ta hand om er själva. Förbli i bönen och ta ledigt från arbetet ibland. Hitta de sammanhang som ger dig återhämtning. Ingen av oss vet vilket nästa regerings- eller myndighetsbeslut blir som påverkar församlingen. Men när/om de kommer behöver du som kyrkoherde vara redo att fatta nya beslut – och kanske även ändra tidigare fattade beslut. Jag vill än en gång uttrycka mitt stöd samt mitt stora och varma tack till er alla!

Stämma av läget

På mitt uppdrag kommer antingen Ing-Marie Rundwall eller Hans Boeryd att ringa till var och en av er kyrkoherdar för att stämma av läget. Om du redan nu vill ha någon utomstående att bolla dina tankar med, kan du naturligtvis också ta kontakt med din kontraktsprost. Jag finns själv tillgänglig för er för dialog, råd och stöd via mejl eller telefon.

Ställ inte in – ställ om

Detta är grundbudskapet i alla mina brev. Fortsätt ert arbete med att ställa om och kommunicera inte att ni ställer in. Tänk noga igenom hur ni berättar om de beslut som ni fattar. Även om gudstjänsten firas utan den vanliga församlingen närvarande, är det olyckligt om signalen utåt är att gudstjänsten är inställd. Hitta istället andra formuleringar, de som lyfter fram att vi, i de flesta av stiftets församlingar, för en tid behöver fira gudstjänst på annat sätt än genom att mötas fysiskt i kyrkorummet. Låt mig kort få peka på några olika möjligheter:

- Påminn om att det alltid finns någon i kyrkan som ber på utsatt gudstjänsttid.
- Lyft fram möjligheten till andakt i hemmet. Ordningar finns på Växjö stifts intranät.
- Tillgängliggör predikan, kyrkans förbön, kyrkoårsanknutna betraktelser etc.
- Erbjud livestreamade gudstjänster/andakter.
- Erbjud gudstjänster/andakter som pod-sändningar.
- Hänvisa till gudstjänster/andakter i SVT och Sveriges Radio.
- Erbjud möjligheten att via telefon få tala med någon, be och höra välsignelsen.
- Erbjud möjligheten till enskild kommunion, t.ex. i kyrkan i anslutning till en mässa.
- Bemyndiga ideella medarbetare att leda lekmanaledda gudstjänster, de kan vara så enkla som att följa en ”läsa innantill-agenda”.

I det rådande läget är det lätt att ”anställdakyrkan” träder fram. Orsakerna till det är begripliga. En del ideella är över 70 år, de anställda behöver meningsfulla arbetsuppgifter när andra har lagts

---

Adress	Adress	Besöksadress/Visiting address	Telefon/Phone	E-post/E-mail
Växjö stift Box 527 351 06 Växjö	Växjö stift PO Box 527 351 06 Växjö Sweden	Östrabo, Växjö	0470-77 38 05 +46 470 77 38 05	biskop.vaxjo@svenskakyrkan.se

åt sidan och det kan upplevas som ”enklare” att låta anställda utföra de uppgifter som nu behövs i församlingen. I all välmening vill jag understryka betydelsen av det ideella medarbetarskapet även i denna tid. Även om gudstjänsten firas ställföreträdande är det viktigt att inte bara anställda medarbetare är på plats i kyrkorummet utan också ideella medarbetare.

Biskopsmötets råd om dop, vigsel och begravning

Biskopsmötet har samlat ett antal råd om dop, vigsel och begravning. Dessa bifogas detta brev, och råden finns också på intranätet. I stora drag motsvarar biskopsmötets gemensamma råd de rekommendationer jag redan har gett.

Särskilt om begravningar och samhällsviktig verksamhet

Så långt det är möjligt bör begravningar ske i nära anslutning till att en person har avlidit. För en sådan ordning finns praktiska men också själavårdsmässiga argument. Riten är viktig. Sorgeprocessen behöver komma igång. Om ni inte redan har dialog med de lokala begravningsbyråerna kring denna fråga rekommenderar jag er att en sådan initieras.

En risk med rådande läge är att fler kommer att begravas utan någon akt, religiös eller borgerlig. Var därför proaktiva i att ha genomtänkta förslag och lösningar på hur begravningsgudstjänster och akter i andra ordningar kan hållas på kyrkogården under värdiga och trygga former. Förankra också dessa alternativ hos de begravningsbyråer som är verksamma hos er så att ni tillsammans kan verka, så långt det är möjligt, för att en begravningsceremoni i någon form ska kunna hållas för varje människa.

Om regeringen beslutar att stänga barnomsorg och skolor kommer vårdnadshavare att vara borta från arbetet. Vissa funktioner i samhället har av myndigheterna bedömts som samhällsviktiga, däribland begravningsverksamheten och viss församlingsverksamhet knuten till begravningsgudstjänster och själavård. Gör redan nu de förberedelser som Arbetsgivarorganisationen rekommenderar. Mer information finns på SKAO:s hemsida: <https://internwww.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1490083>

På stiftskansliet har stiftsadjunkt Gustav Lundborg ett särskilt uppdrag att samordna stiftsorganisationens stöd till begravningshuvudmännen med anledning av Covid-19. Ta gärna kontakt direkt med honom om du har frågor kring detta område.

Kommunion för äldre, sjuka och döende

Några av er har frågat om kommunion för äldre, sjuka och döende som finns i hemmet. Det är självklart att den som vill ta emot nattvardsgåvorna så långt det är möjligt ska få göra det. Gör de anpassningar och vidta de försiktighetsåtgärder som är nödvändiga. Tänk på att det kan handla om åtgärder som skyddar den äldre eller sjuka men också åtgärder som skyddar prästen. Ta gärna kontakt med stiftsadjunkt Gustav Lundborg om du vill samråda om lämpliga anpassningar och åtgärder.

Möte med sjukhuskyrkorna

För er kännedom hade jag i stilla veckan ett möte med de präster och diakoner i stiftet som arbetar i sjukhuskyrkan. De berättar om hur de tas i anspråk för reflektion och stöd av både personal

och anhöriga. Nya idéer väcks kring stödet till de anhöriga som vill vara i kontakt med sina sjuka via olika webbaserade lösningar. De som arbetar i sjukhuskyrkan är på ett särskilt sätt i behov av era förböner.

Var innovativa i relation till särskilda boenden

Innan Covid-19 brukade de flesta församlingar besöka äldreboenden för gudstjänstfirande och gemenskap. Med det nuvarande besöksförbudet är den typen av besök inte längre möjliga. På några platser i stiftet finns bekräftad smitta på boenden, några dödsfall har också rapporterats. Var kreativa i att hitta former för att stödja personal och boende på nya sätt i detta läge. De av församlingens medarbetare som brukade komma har troligtvis goda relationer till personal och boende som kan vara mycket viktiga nu. Be gärna att de tar kontakt med personal/chefer på boendena och erbjuder församlingens stöd.

”Vart ska jag nu ta vägen?”

Den pågående krisen gör att redan utsatta människor blir ännu mer utsatta. När deras trygga sammanhang försvinner har de ofta ingenstans att ta vägen. En av dessa ställde sig i veckan frågan vart han nu skulle ta vägen, när de platser som gav rytm och stabilitet åt tillvaron inte längre finns kvar. Jag är medveten om de många svårigheter som finns, men som kyrka måste vi vara särskilt varsamma, så att vi ställer om på ett sätt som gör att inte redan utsatta far ännu mer illa.

Glöm inte barn och ungdomar

Många barn och ungdomar har sin trygghet i skolan. För allt för många är skollunchen det enda mål mat som de med säkerhet vet att de får. Med de nuvarande begränsningarna tillbringar dessa barn och ungdomar mycket tid hemma tillsammans med vuxna som inte alltid har den goda omsorg om sina barn som de borde. Jag tror att församlingens pedagoger vet ganska väl vilka barn och ungdomar i församlingsverksamheten som lever i risk för utsatthet i hemmiljön. Försök att bibehåll dessa kontakter, uppmuntra pedagogerna till kreativitet i att finna nya sätt att mötas och finnas till hands för dessa barn och ungdomar.

Klockringning och bön kl.17

I mitt förra brev bad jag er att under april månad låta kyrkklockorna ringa i tre minuter klockan 17:00 varje dag. Jag har hört flera berättelser om hur denna klockringning mycket konkret påminner människor om vikten av att be. En kvinna mejlade till mig och berättade att hon har en lapp med en bön i fickan. Varje gång klockorna ringer tar hon upp lappen och ber. En samhällsföreträdare utan någon som helst kyrklig koppling tackade för uppmaningen att låta klockorna ringa. Han sa: underskatta inte hur mycket ni betyder som kyrka just nu.

Jag är som vanligt tacksam om ni förmedlar detta brev vidare till anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare.

Varma hälsningar, ihärdiga och trofasta förböner!

+Fredrik